

Dit behoort bij de aantekeningen op Gronenburg

Of in Gerrit van Velzen Heere van Gronenburg wierd bij Joop, oft bij Effenis, in mijn onbekend, inzagelyk was deen Jan die een Brader of Kint van Gerrit van Velzen was, welke door graaf Floris wierd onthoofd. Heere van Gronenburg, ende dat die Velzen bij Effenis de Heerlykheid aannam, dat wij die hier bij moeten laten, twee zaken zullen wij hier alleen kortelyk aanroeren, het ene dat Gerrit van Velzen was Heere van Gronenburg, ende het ander is ontrent de verkrachtinge van Vrouwe van Velzen, dat Graaf Floris.

Joan Willem Groenator in zijn Eemondse Chronyk, verhaalt dat het Sloth Gronenburg gysbert van Amstel toegien, waer in hij abtys hadde, niet alleen blykt het tegendael, bij de Lande Hollandse Chronyk, & Inonis. Beijgersbergen en Dr. Fortius welke volmondig zeggen dat het Sloth Gronenburg Gerrit van Velzen in Eigendom toegien, ende dat hij het selve bewoende, ende niet gysbert van Amstel, zoo en de blykt het bij de Oude Stikken, want wanneer gysbert van Amstel door Graaf Floris 1205. gevangen genomen zynde, moet als bij het verdrag ^{and. 1205.} ^{and. 1205.} blykt, al zijn gade den graue opdragen, ende het selve wederom van hem te Leen ontfangen, alwaar van geen Gronenburg word gesproken, noch in der opdracht Brieff selve, van de Goederen onder Leenen gelegd, 1209. is geen de Minste Mentie van Gronenburg gemaakt, maar zocht Heer Gysbert aldaar... dat wij alle onse gebouwen onder Leenen die wij gebouwd hebben, of aldaar noch bouwen willen ter Leen bebben van den Doelghingigen Heere Graaf van Holland. die hadde amstel geen Gronenburg maar Huisen dien hij selve gebouwd hadde, in is kennelyk dat het Sloth Gronenburg was gesticht meer. dan Hendert jaer voor dat Heer Gysbert ter wereld gien, gevolgelyk geen Brincheer zynde, zoo was hij ook geen Eygenker, die konde Heer Gysbert niet anders opdragen aan den Graaf van Holland dan zijn Eyge geboude Huisen, om dat hij de grond van den Bisschop van Utrecht te Leen hadde ontfangen, als bij de oude Stikken blykt, waarom het gesege der vrom. gemelde Schryvers ten volen stand kond, dat is dat Gerrit van Velzen was Heere van Gronenburg, waer in de Heer Jorrelus van Alkemade mede geynt was, noemende Heer Gerrit onder zijne afbeeldinge Heer Gerard van Olden Riddle. Heer van Velzen Noortwyk Gronenburg. de gekonne Raad van Floris de 5 Graaf van Holland

Nu wegens het overspel ofte verkrachting van de vrouwe van Gerrit van Velzen door Graaf Floris, dit wil men dat onwaarheid is, ten Heer dan Hendert jaer hier naer eerst is gesecht ende dat dese gedaghten zonde voort gekomen zyn, nist het woord in een Biegel van Melis Stoke alwaar staat dat die Graaf hielt oock spel. want hi locht, dat oock ik oock, welk oude woord oock bij alle oude geschriften bedrijd wook, die secht het dat die Graaf hielt wook spel. want hi laghte dat oock ik oock dit hebben wele geleuden breed, intghaald ende zigh niet die vindinge gekitteld, niet om te betoonen dat den graaf rijver was, maar dat die Melis Stoke zijn woord overspel heel gelyk was verstaan, geen inden

alwaar staat dat die Graaf heeft overleefd. Want in Laaghe dat overleefde ik ook
welk ook dat woord over over bij alle oude geschriften bedrukt word
Dit recht het dat die Graaf heeft overleefd. Want in Laaghe dat overleefde ik ook
dit hebben veel geleerden breed ingezien ende zij met die vindinge
gekitteld, niet om te betoonen dat den graaf overleefd was, maar dat
Melis Stoke zijn woord overleefd heel gelyk was verstaen, Neen inden
jaare 1400, 1500 ja 1600 verstaen men dit woord zijne bedrivinge noch heel wel,
en

en in alle Brieven toe den jaare 1609, alwaar nog staet. Zoo
heeft ik Echout waarsaemde mijn Legt aen deelen Dertien ghangen
Onde mijn schied en, ende inden de Laaghe antwoorden de gedachten
van der verkrachtinge door het woord overleefd. Bij Melis Stoke, gebruyden,
Eerst in het Hofte was gekomen, hoe konst het dat geen van die
schrijvers Melis Stoke niet op aanhaelde, om dit te bevestigen, het
Onde goetse Chronikis de goetse ende goetse van Holland f. gebruyden
van Leiden Stad. Brankandis Brankandis Brankandis f. Brankandis, ik
segge dat geen van deren het woord overleefd verstaen hebben, het
hij aan een gekoppeld of in twee geschieden, neen zij wisten wel dat
den Graaf op die eerste aanval Daghe dat het was maar Spil
of Doortrij ende dat hij daarom Laaghe.

Heeft Melis Stoke dit fait van verkrachtinge van Gelien
van den Graaf verweeten, dat was in is nog het gebruik
der ginstelingen van vreden, niet aan te teken ontkin ginda
daden, maar. Laaghe Loff in het breede hiet te Maeten Moets Stoke
voornemens zijnde zijn Rijkronik op te dragen aan gemelde Graaf
Floris, Ende emmers al was het nogh zoo openbaar zoo een en vel daat
van den Graaf niet. Melis, Elghter blykt het dat dees faken geen
bender, maar hier na eerst verfeld wierden hiet het Mislaghe van
het woord overleefd, maar dat zelfs dit alom was veroprijd in de
Dagen van Graaf Floris niet de Rijkronik van Leiden van veldm
Melis Stoke. Bij tijdenoet seght gebruyden te hebben.

Dat het om een Dertien gram
Dat men hem zijn Leiden nam
Dats hi met sonde hebben te doen
Dit Dertien was een van velden Dertien
ende dat ten die genen dat om Laaghe
Leiden, van der stont alle dagen.

Is het ook bij alle schrijvers niet bekend dat Graaf Floris was
een dertel ende wellustig Man, en tot overleefde genegen, altijd
zoekende veranderinge van vreden, dat hij vreden verscheide
Luit. Huijzen om zijn vermaak aldaar niet him te neemen
waaron dan in Laaghe daagen zoo veel Papier beklad om hem hier om
vrij te smeeken, ik weet wel dat alle dees f. samen gespannen het
niet deden om den ston van gerit van Gelien te wreken, Neen
den Graaf was inder zeer aghast, van den onder Dertien daat hi

waarom dan in Laaterd daagen zoo veel Papier beklad om hem hier om
vrij te spreken, ik weet wel dat alle dees & samen gespannen het
niet deden om den Stoorn van Gerrit van Velsen te wreken. Neen
den grave was snede zeer gehaat, van den anderen Adeldom, daar hij
ende zijn vader haat tot te deden om deselve klein te maaken,
hem voorrechten te besnoeien, staende na de opper. Heerschappij,
zoo dat het geen wonder was dat velen zoo velle grootten die
van den Grave zeer beledigt waaren aan zijn Inset Kroeff, in
moet de zaak van verkrachting ook zijt van Leggen zo als het
bij de Schrijvers blijkt.

Gerrit van Velsen was door Graaf Floris zijn Soch ten wijve
aangeboden, zijnde de Doghter van Jan van Utenhuden, daar welken
zijn Hooft niet na stond, en smadelijk afleegh, troude daar op
met de Doghter van Harmen van Woerden, die volgens beloffe
aan

aan den grave, niet mocht ten man gegeven worden, dan met
des grave consent. De Soch zoo wel al den grave geraakt over de
Jmaad woorden van van Velsen, zoekende wraak, Gerrit van Velsen
(zaad ende geheim schrijver zijn) word met een secrete commissie
van aanbanging afgezonden bij den grave van Henegonwen, onderwij-
kend graaf ^{met zijn gevolg} op Franchburg, Velsens sloth en woonplaats, daar
hem Velsens vrouwe blymoedig ontfangt, en gylhartig onthaalde,
den graaf veijnden te hebben geheimen te openbaaren aan
Velsens vrouwe, die daar op zonder ghaat te vermoeden den graaf
in haer slaapkamer brengt. welkers Deure hij grendeld, ende de
vrouwe met geweld onteerd, den grave na dat haer hadde gesocht
wat te vertroosten, vertrekt, na verloop van tijd, Heer Gerrit
van Velsen van zijn gerandichap weeder keerende, doet den grave
verslag van zijne verkrachtinge, en spoeyde sig doen na Franchburg,
alwaer zijn vrouwe opgepropt met droefheid ontmoet, haer beklag
doende, dat hij troost, maar niet een Hert voll van Wraak verrind,
daer op opend Harmen van Woerden zijn schoonvader de Saak, des
vrouwe van Velsen was meede de Nichte van Gysbert van Amstel,
waarom die haast meede in de Saak inwikkelde Velsen sig van
het stoff wat onthoudende gaet in het steijmetijk bij zijne vrienden,
dewelcke hij wist dat zij den grave haaten, en maakten zijn banden
vast, het algemeen besluit was, den grave Floris van het prinschap
van Holland afteretten, en in een ewige gevangenis te brengen,
en Jan zijn Soon des Koning van Englands schoon-Soon tot graaf
van Holland aan te stellen, den grave van alles onbewinst gaat

en Jan zijn Doon des Koning van Englands Schencken van Graaf
van Holland aan te stellen, den grave van alles onbewinst, gaat
om een Oud geschil bij te leggen, tusschen die van Eijlen ende zijn
Eijgen Raaden na Utrecht, was van daar Eijlen de Stad verliet
het het vermaak van de Vogel-jaght, zijne groote Liefhebberij, alwaar
verviel in een hinderlage door zijn Vanden gelecht, die daar met
geweld den grave gevangen namen, en hem eerst op Gronenborg
braghten, ende van daar inden diepen nacht, hem heimelijk ver-
voerden naar het Huis tot Mijden, om hem van daar met een
Vaertuij volgens zijn voornemen na Engeland over te brengen,
Maar het gerucht hier van was schielijk alom verbreijdt, het gemeene
Volk zoo kragtig op den grave gesteld, trekken spoedig op van alle
kanten, zoo te vaater als de Lande na Mijden, de verbode Eedelen
hij voornemen ziende vereijdel, zochten het met den grave
gebonden op een Daard te ontvluchten, maar den grave geraakte
met zijn Daard in een Modderige sloot, die van staarden hem
wat te na koomende, om den grave te ontsetten, zoo heeft Gerrit
van Velsen door Wraak verwoerd, eer hij na voort zig zelfs opsagh,
getrokken zijn Swaard, ende heeft den grave met tweentwintigh
Wonden doorstooken, waer op hij met verscheide van zijn aanhang
des

De Vlucht nemende op Gronenborg, daar hij dagtewijls het
Oortseken Lande afwachten, volgens Melis Stoke:

Ghevaert van Welck die niet weet
op den Hingel van Gronenborg
Dale staend i blieten sonder roeghe

Krijn Hoogveen Secretar
van Croonenburg Hollan
en Stigts Loenen heeft
annotatien geschreven van
opmaakinge wegen
t Geslagt en Huijse van
Croonenburg tot
Loenen aen Rivier de Vee

getrocken rijt de Opmaakinge geschree
met d. hand van Dr. Floris Raap.

berustende onder den Weldele Gesten
Heer. Mr. Ysbrand Kiest Balde Heer van
Croonenburg. Hollands en Stigts Loenen
1°. Geslagte

No: 1122. onder Dirk de Sedde regende Graaf Van Hollan
is in aensien geveest.

Jan van Croonenburg Ridder. in Soom
meijnt Stigter van Huijst Croonenburg
van Syn nageslagt. meldt alleen. Vast in an
buis dat Jan van Croonenburg onder Graaf Floris
d 5° tot Leyden is Vermoord
wiens Soon alleen Voerden den Tietel van Jonker

Jan

1296. Gerrit van Velsen was 1296 Eygenaer van Cro
nenburg het geen Cornelis van Alkemade onse Voo

Nb. dit is gedeeltelyk
rijt het geschrift van
Dr. Floris Raap en
gedeeltelyk rijt een
geschrift van Cornelis
olen van Bloemswaart
getrocken. dat mede
naamste oudheyt kinder Posietief Schryft onder
del Selfs afbeeldinge agter Syn Melis Stocken en
Veele Syn van gedagten dat die Brueden of als and
re willen die niet van Gerrit van Velsen. Jan
getrueten dien Graaf Floris tot Leyden voor den
Recht banck Dood sloeg de nasaat van Jan van

2: Floris Raap en. Veele Syn van gedagten dat die Bruden of als an
 gedeeltelyk rijt een re willen die niet van Gerrit van Velden. Jan
 e Schrijft van Cornelis- getueten dien Graaf Floris tot Leyden voor den
 olen van bloemswaart getueten dien Graaf Floris tot Leyden voor den
 getrokken. dat mede Regt banck Dood sloeg de nasaat van Jan van
 index gem: Hten van Croonenburg Voorz. was ende die geene waarna
 Croonenburg berustend is Velden. Croonenburg in Ext becomen hadde;

door dien Graaf Floris d 5: (van die naam) Graaf van Holland door Gerrit van Velden Ver-
 moort is Wiens Croonenburg verwoest ende Graaflyckheid ingelijst.

No 1299
 1305
 zie ook
 Inv. Graafschap
 Holland No. 1133
 Alg. Rijksarchief
 3p.

Stierf Graaf Jan Loon van Graaf Floris Sondenou
 heest Willem d 3: (van die naam) Graaf van Holland
 by genaamt de Goede (die gestorven is 1337) beleen
 de en verleijde met Croonenburg

het 2: Geslagte Synbastant Loon.
 Willem van Steregouwen die 1345 gestor
 ven is met Graaf Willem d 4: in Vriesland
 van doen af heeft Croonenburg gewent het
 Wapen van Steregouwen. rijt genomen. het
 blauwe veld orden toe gewent

Hertog Albrecht van Beijeren heeft het
 Slot van Croonenburg weder gen
 edex geworpe Slot van Croonenburg weder gen
 ut het geweest is tuss Boiwt en het selve ten Leen vint gegeven. met
 1358 en 1378. Holland's Loenen aan. een bastant Loon: Graaf

Willem en genaamt Willem van Croonenburg
 Waarvan geen verlij in de leen camen van
 Holland indect kam worden; en het Leen van
 het volgende is doonden
 2: flams Keggelaan
 voor rekening vanden Croonenburg is bintertwifel van vrie tijden
 gen. Beervan Croonen
 burg. rijt de Leen ca.
 1307 is Jan van Croonenburg in plaats van Syn Vad.

voor rekening vanden Croonenburg is buyten wyke van de
een. Beervan Croonenburg geweest een gilaad of recht Leen.
Burg. iust de Leenca.
1397. men. is Jan van Croonenburg in plaats van Sijn Va
reloft en genotileert. W. van Croonenburg Verleij met t Slot to
Croonenburg mitten Cingulen boong aanden

zie ARA o.p.
Luv. Groot Schied.
Holland. No. 1265

1430

Land ende Zanten.
Jan van Croonenburg overleden Sijnde Soude
tiunlijcker wyse aanden Selve moeten succede
Zijn Soon Hendrik van Croonenburg dog daan
Werd geen verleij gevonden.
maer wel dat gem. Hendrik van Croonenburg inde
het bovengemelde Slot enthuys heeft opgedragen
Sijn Soon Hendrik van Croonenburg de Jonge die
gemelde Jaare daan mede ook is Verleij gewor

Des dat den Selve Sult met Langer besitten Soude
als gedurende het leven van Sijn vader gem. Hen
drik van Croonenburg welke omtrent of in den
Jaare 1437 overleden Sijnde dit Leen op den 11 Novem
is verleij op des Selt Soon den Voorn. Hendrik
van Croonenburg de Jonge.

Hendrik van Croonenburg de Jonge dijs
Possesseur gevonden Sijnde heeft dit Leen en
Slot Vercoft aan.

t 3de geslagt aan Melis van Mynden

1452

1473

Die daan mede op den 21 Februarij 1452 is
Verleij gevonden, aan wien inden Jaare 1473
is gecedeent Anthonis van Mynden welke
inden Jaare 1539 overleden Sijnde dit Leen

is gebedeent Anthonis van Mijnden Welk
inden Jaare 1539 overleden sijnde dit Lee
op den 12 december 1539 is verleyd gewond

1539

Melis van Amstel of Mynden die bij
overlijden inden Jaare 1542 tot Sijn leenvolger

1542

Had heeft Anthonis van Amstel of Mynden een
deese Anthonis van Amstel of Mynden een
en Levedogteren hebbende, en gen: Syren 20
diepe de leen op volgen van hem Soide moete

1572

die perde een op rug
syngeweest, in 1572 overleden synde gevolgt
dit Leen sullende moeten devolveeren aante
Graaf van Holland bij gebrack van een Manne
Oir. Preeft gemelde Anthonis van Nynen vee
devoties aangewend ten eynde het Voorst le
tgeen een quaad of Regt Leen Was moete w
Verbondt in een onoversterfelyck Leen
Hierover Preeft hij met den groot-Commandeur
Castilien in die tijd synde den Hertog van Alba
vande finantien van Brussel gehandelt en is
Vorst permissatie geaccordeert geworden de dat

Anthonis van Mynden daer Voox Soude betaalt
 4272 pondente ~~el~~ grooten uytwijsende debiet
 daarvan Gedepecheent den 12 April 1576.

Dit Leen dijs Verandert Synde in een onverschuldigd
 Selyk Enf Leen heeft Anthoon van Mynden die
 ghyote Schulden Vervallen Was een alre voort ge
 1. gegaan met de selfs Dochter Clementina van

1578

grote Schulden vervallen was een account ge-
gegaan met de selfs dogten Clementina van
Mynden of Amstel om het selve leen op ha-
verleijden mit de Schulden van haan vader
menkende ingevolge van dit account is
selve leen gecommen op Clementina van Am-
of Mynden die daan mede verleij is inden
Sedent den gemelde Jaare 1578 tot den Jaare
wend te leen comen geen verleij gevonden
ondertuilsken is het egten seken dat in die
meer als een possesseur van het Voortz leen ge-
is. Want ik vinde dat Voorn Clementina
Amstel is getrouwt geweest met Frans van
Linden, die in plaat van gem. Clementina van
Amstel op den 6 Junij 1665 is verleij geweest
met de steenlykheid van de Loodrecht Tecco-
Mynden en Loenen. en dijs soide men daan
iit moeten opmaken, dat ook de steenlykheid
van Croonenburg aanden selve doorgem. Sy-
krijsvrouw is nagelaten of schijn sij daan
mede niet is verleij gevonden of dat sulst
doen aen hem niet is gepermitteert geworde
veelligh en men soijn haatt mogen vaststellen
Zal de oorsaak daan van geweest syn dat het leen
bovengem. inden Jaare 1576 verandert sijnde in
onwensstelyk l'af leen die verandering of perm-
tie bij de Staten van Holland aen Wierick soive-
nen vanden Landen het leen bij het overlijden van
-Autoris van Mynden bij gebreck van een manne
Oir moeste vervallen tot nog toe niet was geap-
beert geworden,

Immers dit is teken dat na het overlijden van
Clementina van Amstel bij Wien gem. Finius
van Linden een Zoon Verweest hadde met nam
Arthorius van Linden J^r. Steven van Linden in
1577 als Voogd. overgem. Arthorius van Linden
Sij geadoordeert heeft aens heeren Staten van
Holland en Verloft niet alleen Approbatie van
Verandering en permutatie van het Voortz Leen
inden Jaare 1576 doorden Groot Commandeur
van Castilien geacordeert maar ook Abolotie
vande Procedures doorden fiscaal geentamer
om het selve Leen te hebben verclaant met het over
lijden van Arthorius van Wynden vervallen
Zijn aandelgratelijckheys van Holland land d
heeren Staten;

Welk Verloek op den 23 Junij 1604 geacordeert
geworden, die Verandering en permutatie Veru
gend geapprobeert ende nodige brieven van Ab
olotie gedepecheert

endit is het Voortz Leen gekomen op de Zoon
van Clementina van Amstel genaamt Arthorius
van Linden, dit is het 4^e Geslagte.

D^r. Raap anmerkt
dat. deede Arthorius
van Leynden ghe
formceert was en
1612 een Lid en be
kneven is geweest
inde Hollandse
Reddenschap. en is
gestorve 7 Oct: 1627.
en Syn Vrouw Sande
na van Stepraed stiet
10 Nov: 1666.

Deede inden Jaare 1611 in huwelyk suellende met
met Sandrina van Stepraed is bij huwelyke
voorwaarden tusschen de selve op den 23 Octob
1611 gesloten vastgesteld en bedongen dat by
aflyghkeys van gem. Arthorius van Linden vo
Sandrina van Stepraed sonde behoude het gem
en Vriegtgebruik vande Heerlykheys en het Slo
van Oronenbrug cum annexis welke huwely
voorwaande by vervolg doorden heeren Staaten by
gevon firmceert. gevonden by brieve van
firmatie indat 15 feb: 1619 of gemeld. San
drina van Stepraed daen van heeft gegandeen
is alhier niet te ontdekken,
na het overlijden van gem. Arthorius van Linden
is dit Leen gekomen op des selfs Zoon J^r. Frans

Nijt de gerecht's Gas Loenen Freneburg L. A.

Nelc van Hemetel van Nijnders mit die schent en Schopenen in
ter tijt laten verbiem als dat niemant op dat kerckhof sal holnen vloet-
schieten, loten of ghienrehande Bonerie doen, noch mit Bogen noch
mit Busschen scieten an die Kerck ofte Toern na Dinnen of daer die
Kerck enich sende of crigen mach ende dat op t verbuieren van ee-
Carolus gilden also dieck als yemant daer op beuonden werde
die een helth tot der kercken behaet ende die ander helth tot behaet
die dat anbringt ende oft warte datter enige onmündige Kijnder
waren die ander haer Oñders stonden die salment die Oñders te
kennen ghenen ende die salment corrigieren in dien dat si dat niet
en daem so sullen die Oñders die Broten Gilden

Jaert so sullen die Oñders haer Kijnder straffen ende beuolen dat si in
die die Kerck noch op dat gheen ghien Ondacht en bedriuen onder Wissen
of onder getiden of nader Wissen of men sal die Kijnder nemen
Openbaer inder Kercken of Sacristie ende gezelen te tot een ander
Exempel, ende na die Middach in der Kercke mit gheuenen Matten
te werpen of enich Ondacht te bedriuen of men sal mede straffen
als weide struet Ende Oec mede dat niemant gheen Vercken of
Salueren of Gansen of ander Breesten sal houwen gaen op t Kerckhof
op verbuernis Oec van een Carolus Gilden

Ende dit verbot sal wesen oñder al die gheen die te Loenen te
Kercken horen

geen Jaertal hier bij windtudd, dogh derwijl alhier van Carolus Gilden ^{moed} geyvooken
welcke Carolus Gildat van Holland wierd d. 1515 na welcke tijt dits Gildens
geslagen worden in welcke tijt Leijden Melis van Dammel van Nijnders gildat van Gro-
nenburg en Loenen,

Also die Schout ende gerechte van Loenen den Hove van Utrecht by Requeste te Lennen gegeven hadden dat zij om te verhoeden de flaghten die dagelike onder den haren gedaen worden geconcipieert hadden sekere Articulen verroekende de selve by den Hove geapprobet te werden so ist dat + voors hof geind hebbende die voors Ordomantie de selve by Provisie geapprobeert heeft en approbet by dese Anthoriserende den Eersten Pander van den selven Hove hier op verrocht de selve in den gerechte van Loenen openbaerlyk den Volke te Publiceren welke artikelen hier na volgen

Jnden Eersten alsoo + Corn tot grooten Prijs Looft ende den gemeente beklagh doen dat zij van Backers die ten Meerten in Coennicks gericht woonachtig zijn en haar volle gewicht als tien Pond elks Roggen Broot niet en vercrigen, so ist datmen van nu voorts aan alle week tot tweemaal op + minste sal by den gerechte + Roggen Broot gaan Weegen ende inlk datter eenige Roggen Brooden bevonden worden die haar volle gewicht van tien Pond niet en weegen dat die selve Broden inllen woen verbeurt ende daar en boven + elken male vervallen in een boete van + wijntigh stijn, welke lighte brode ofte Broden by advijs vanden Gerechte gedistribueert sal worden tot behoef Eenige van den + Injaarmen alhier ende vanden boeten sal een Dardendeel geapprobeert worden tot behoef van zijn Conincklyke Majestijt + ander Dardendeel den Rechten Injaarmen ende derde Dardendeel tot behoef onsen Schout Inder tyd die d Executie van dien doen sal / van welk Boeten by onsen Secretaris een Pertinent Register gehouden sal worden omme den Schout daar van Rekening te doen na behooren

Jtem ten anderen alsoo Eertijde mit grooten Kosten binnen den Dorpe van Loenen gemaakt is tot groot Mitschap ende gerief vanden smidens ende anderen die daar verkeerren Eenen Nieuwen Steenen Straat die welke gerschapen is geheelijk tot niet te vergaan overmits datter mit Maaken van dien geen Croonnantie op ten Reparatie

deendeel den Rechten kinsarmen ende darde Dardendeel tot behoef
onzen Schout Inder tijd die d Executie van dien doen sal / van welk
Docten by onzen Secretaris een Pertinent Register gehouden sal
worden omme den Schout daar van Rekening te doen na behooren

Item ten anderen also Eertijde mit grooten Kosten binnen den Dorpe
van Loenen gemaakt is tot groot Mitschap ende gerief vanden sm
ders ende anderen die daar verkeerren Eenem Nieuwen Steenen Straat
die welke geschapen is geheelijk tot niet te vergaan overmits
dathor int Maaken van dien geen Ordonnantie op ten Reparatie
otte onderhoud van dien gemaakt en is / so Ordonneren Gerecht
dat men van nu voort aan ten twee tijden Jaarlyks als Omtrent

281

Meij ende Lambert de selve Strate by Schout ende Schepenen
voorn tot so verader Geninghe Gerecht^h Strickt. sal na voorgaande
Kerken Gebod Schouwen ende sulke so wie aldan ijne Straaten
by den Gerecht^h geordonnert word te Reparieren sal + selve in
volkomen sonder brücken te gelden binnen den tijd hem daar toe
gestelt sal worden, ende by gebreke van + selve in Effect te
volbrengen so sal Schout ende Schepenen + selve doen tot Costen
vanden Onwilligen ende sal den onwilligen daar en booven verval
weden in een Brénke van vier stuy tot Profijt vanden Schout
die d Executie doen sal welke Costen vanden Reparatie ende Brén
men den Onwilligen ter stond nijt ijnen gerecht^h goederen sal
Executeren als Heeren Excij^s

Item den darden so Ordonneren + gerecht mede dat hem niemant
van nu voort aan en Vervordere wie hij ij te Solven ofte Flootschijn
op tot straaten binnen den Dorpe van Loenen soe verre die Juris
van Soedinglike Majestijt Gerecht Strickt op sene + elken ma
te verberden sel Stijg ende sulke so wat den Kinderen Minbruyken
salmen op den Onders verhaalen tot welken verbernisse ende bekon
ninge alleen geloof sal hebben den Schout ofte Inant van den Sche
penen inder tijd ende sullen die Docten geafflicteert worden In
gelijke Manieren als voorn in + Eerste Artikel vanden wicht

vanden Onwilligen ende sal den onwilligen daer en booven verwa
neden in een Boenke van vier stuy tot Profijt vanden Schout
die d' Executie doen sal welke fosten vanden Reparatie ende boen
men den Onwilligen ter stond nijt ijnen gereetste goederen sal
Executeren als Heeren Excys

Item den darden so Ordonneren t gerecht mede dat hem niem
van m voort aan en Verwondere wie hij ij te solven ofte flootsche
opder straten binnen den Dorpe van Loenen so verre die Juris
van Soeninglike Majestijt Gerecht strekt op sene t elken ma
te verbeiden sel stuyt ende sulc so wat den kinderen misbruyken
salmen op den Onders verhaalen tot welken verbeidenisse ende beko
ninge alleen geloof sal hebben den Schout ofte Inant van den Sche
penen inder tijt ende sullen die Docten geafflicceert worden In
gelijke Manieren als vooren in t Eerste Artikel vanden wight
der broode verhaelt staat Aldus gedaan t Vtrecht den eenen
Dertighsten Octobris Anno vijftien Honderst vijf en t Sestig ende
was ondertkent De Gonda

Aghtervolgens t bevel ende Commisse boven verhaalt
so heb ik Johan wten Ham Pander t Hoofs van
Vtrecht opten 7den Novembris A^o 1565 mij gevordert
in den Dorpe tot Loenen ende hebbe van Wegen G^o
Majestijt ter Publicatie van den Schout Secretaris
der helver ~~in~~ Gerecht aldaar / Midsgaders meer
andere geboden vermide d absentie vanden Gerecht
Opelbaarlijk gepubliseert ende verkondicht allede
inhouden vanden Voorgaende Artikelen op dat niemant
daar van Ignorantie en sonde mogen Pretenderen end
den Ommeestanders bevolen die ander over te brengen om
schaden en Boenken te verhaalen Oorcont mij ende was
ondertkent Ja wten Ham

Naet voorgaende Collatin Decordeert en nogh naeder Collatin
Decordeert doen hij mij Oorcont met zijn principael Oorcont mij
en was ondertkent

1631
B Coops van Groen

Reglement

tot het Vieren van den Sondagk. &c. &c.

~~Wij Wel Edele Gebooren Heer Reynert van Lijnden~~
~~Heer tot Grinsfoort &c. als ananber Heer van de Hoock~~
~~Ed wel geboren Heer Anthonis van Lijnden Heer van~~
Groenenbrück Loenen Tockop. &c.

Doen te wecten alle Waerden ende Waerdinnen binnen Loenen
in Stollant. steevende onder den Gerechte van Groenenbrück,
dat zij van nu voorts aen niemandt en vervorderd onder den
Dienst der Predicatie des Woorts godts inde Herbergen oft in
andere Plaetsen Bier ofte Wijn te Tappen Vercoopen ende Drinken
noch oock onder den Selven eenige Waren van Formenschap oft anders
sins Langes der Straeten om te Roepen, ofte doen om Roepen oock
mede dat geene Parsoonen ont zijnde over de veertien jaren hen
vervorderen onder de Voors. Dienst op ofte om de Kerchore ende La-
ges de Straeten inde Jurisdictione van Groenenbrück voort te staen
stappen ofte gaen Wandelen, mede datmen tot geenen tijden in
gezelschap van Jongeluyden eenige Trommen en sal gebruiken,
dat niemant hij zij jonck oft ont en vervorderen opten Kerckho-
ende Straeten te Golven, faetsen, ofte met eenige Bussen ofte Boor-
gen aenden Toorn knijten aen ofte inder Kercken nae Driiven ofte
eenich gevogelte te schieten oock met geenen steenen faetsballen
inde Glasen ofte opten Kercken te werpen noch oock opten Ker-
Hoove aenden Kerck ofte Kerck muieren ende Doornen te kooten
Schriften ofte eenigerhande spelen te doen, hoe die genaempt
sont binnen werden, jurgelijck dat niemant op Sondaggen
hen vervordere binnen en knijten inden Prochie voort soo in t
Boort. Hennip. Hoij ende andere Arbeit te doenen int minste
ofte meerre, ende hij aldien smant byden Schout ofte zijnen gewo-
nen Boode op eenige vande Princen ende Beveelen voort ge-
breectelick bevonden werd, ende daer over bekennt werde sal voort
Eerste maal verbeiren Drie Pont Stollants voor die Tweede Re-
se Thien Pont Stollants ende voor de Derde Reijse boven de Thien
Pont Stollants Arbitralick gecorrigeert te worden naer gele-
gentheijt der saecken tot Exemple van allen anderen ende te geene
dat de Dienstboden ofte kinderen verbeiren dat salmen op ha-
re meesters ende Onders verhaelen oock mede Ordonneren Wij
dat niemant wie hij zij hem en sal mogen onderwinden swa-
nen, Pansen, Conijnen, Palingen, Haringe, en andere gedierte
geen sijt gesondert te vaet, ofte te Paerde, te Water, ofte te
Lande, te Rijden, te steecken, te Trecken, te slaen, te schieten,
ofte andersints te ontlaeden noch oock eenige Vastelavonts
ende Locorels snecken voort te brengen ofte doen brengen Heij

gentheijt der Saecten tot Exemple van allen anderen ende te geene
dat de Dienstboden ofte Kinderen verbeiden dat salmen of ha
re Meesters ende Onders verhaelen oock mede Ordonneren Wij
dat niemant wie hij zij hem en sal mogen onderwinden Swa
ren, Pransen, Conynen, Dalingen, Haringe, en andere gedierde
geen sijt gesondert te Voet, ofte te Paerde, te Water, ofte te
Lande, te Lijden, te steecken, te Trecken, te Slaen, te Schieten,
ofte andersints te Ontleeden noch oock eenige Vastelavonds
ende Socorels Speelen voort te brengen ofte doen brengen Hojn
nochte groot, noch bij de Herrebergiers ofte andere eenige hul
pe

pe ofte bystant te doen ofte gedaen te werden in eenige manier
op Leene dat die geene die Inlce deden ofte voor brochten elce re
behren zullen een Boete van Thien Ponden van Veertich grooten
Vlaems stück ende dat de Onders ofte Voochden vande kinderen en
onbejaerde ingeval van overtredinge van deren voor d selve kin
ren ende onbejaerde zullen inne staen ende de voorts broeten on
ten opbrengen ende daen voor Executabel zijn, mede soo Interdic
ren Wij dat van nu voorts aen niemant wie hij zij Ant ofte Jonck
hem en zal vervorderen inde voorts Heerlicheijt ende Jurisdic
van Groenenbrck vande Bruijegom ofte Bruijt ofte van han
Onders ende Voochden te haelen eenich Bruijlofs ofte Schattel
Bier ofte oock eenich Schattel gelt hoedanig inlce genaem
sonde Ennen worden, noch oock den Bruijegom ende Bruijt 4
Schencken Wijn ofte Bier opten Kerck Hove Straeten ende and
re Wegen in de Jurisdicte voorts maer dat zij Lijden de Br
degom ende Bruijt ende Bruijlofs Volck Vrij ende onbehindert z
ten Laeten passeeren op Leene die ter Contrarie van deren dede
ofte voorbrachten soo wel de Onde als Jonge Lijden elce Hoof
Hoof verbehren zullen een Boete van Thien Ponden van Veertich
grooten Vlaems & Pont ende dat de Onders ende Voochden va
den kinderen ende Onbejaerde ingeval van overtredinge van
zen zullen moeten instaan ende de voorts broeten betalen, en
bij aldien vanden Overtredinge geen verhael en waren zullen
aldan Arbitralicken gecorrigeert worden naer gelegentheijt
saecten oock mede soo zullen alle de geene de voorts broeten
verbehren die eenich gelt ofte Schattel Bier aengeloot en
betaelt ofte inde Herbergen aff spreect, op dat niemandt
hier van Ignorantie en Pretendeere soo hebben Wij Geor
neert dat deren alle Jaers opten 2. Febrüarij sal worden
gepublicceert. twelck bij deren inden Kerck opten 2 Dito 16
Stilo Novo is gedaen bij mij Secretaris

Gerenovert den 2 Feb: 1674 bij mij
Secretaris Gerardus mns
1674

gerenovert op den 2 Feb: 1675
bij mij Secretaris Gerardus mns

gerenovert den 2 Feb: 1687.
gerenovert den 2 Feb: 1689.

Deop van Graen
1672

Publicatie

Vande Weerden Nopende het Vechten ende Als Trecken
om behoortlike ende Tijdelike aenbrenghe daer van te
Doen N: 3

~~Wij wel Edle geboren Heer Bijnier van Lijnden Heer~~
~~ter Grinsfoort die als member Heer van de Hoofde~~
~~geboren Heer Anthonis van Lijnden Heer van Cronenburch~~
Loenen Tackop die Interdicceeren ende verbieden bij dese
Hendrick Glaas Janinck ende Joannet Janse Portlant
alle Weerden en Weerdinnen in de voorsz in de voorsz enre
Jurisdictie woonende dat ter laecke verscheijden Vechteln
gen ende Missheeren in haren Stijten gepleecht werden
die niet Perfectelyk aengebracht en werden soo by de
heemsche als bytheemsche Parsoonen woonende byten
ende inden voorsz Jurisdictie van Cronenburch ende te
grootte Prejuditie warden selve soo Ordoneren vry de voorsz
Waerden en Waerdinnen by aldien eenige Missheeren ende
Vechtelingen in ende byten haere Stijten ende tot ha
kennisse gecomen zijnde ende gepleecht werden aensto
den onsen Schoft ende Officier van Cronenburch aen te
gen binnen den tyt van 24 dagen op Deene van Sint
overstrecken zijnde zij by desen inde Dubbelde Doete Co
bel ende Executabel sullen zijn ende daer voor betalen
waer toe den Officier der voorsz Jurisdictie by desen we
mede gelast hem scherpelyck daer op te Inquireren
de de Doete oock te Executeren op dat mant hier v
geen Ingnorantie en hebbe te Pretendeeren soo bevelen
Wij onsen Secretaris alle Jaers in onsen Kercke op den
2 Februario te Renoveren ende Publiceeren

gerenoveert den 2 februario 1672
by mij Doop van groen

Ter Ordonnantie als boven
by mij Secretaris

gerenoveert den 2 feb: 1674
by mij Gerardus Mns

Doop van groen
1673

gerenoveert den 2 feb: 1676
by mij Gerardus Mns Secret.

gerenoveert den 2 feb: 1687

gerenoveert den 2 feb: 1689

B
Acte op het
Honden van Herbergen N° 100

Wij Anthony Baron van Lynden, Heere van Cronenborch, Loenen, Teckop, Grunnsfoort, Fortenberch etc.

Alsoo ons Voorgekomen is, dat onlanghs in onsen Raethhuys van Cronenborch zeer hevige ghestien tusschen verscheiden Droncke Menschen aldaer ten gelage sittende, zijn ontstaan; en dat daer sijt groote Ongelücken van Dootslagen als anders hadde Connen voortvallen, waer toe de meerderheijt van Herbergen veel oorsaek geven. Hebben Wij goet gevonden om de gelegentheit tot sulcke en diergelijke onheilen en Swarigheden, so veel doentlick af te snijden, en voor te komen, te Ordonneren en te Arresteren, gelijk wij Ordonneren en Arresteren bij deren, dat 'er onder onsen Districte en Anbächte van Cronenborgh tot Loenen, geen andere Herberge, als onsen Raethhuys sal mogen werden gehouden, off toegelaten, op seckere Dene bij ons daer over te statueren.

Verstaende onder het Woort van Herberge, daer Wijn, en Bier vercoft, en gelagen gehouden werden.

Welcke Resolntie wij begeren, dat door onsen Secretaris in t Memoriael Boeck van Loenen Cronenborghs Gerecht, sal werden geregistereert gedaen op onsen Stijls van Cronenborgh den 18^{en} Januarij 1700.

ABT Lynden

Verbodt van Drijven te Schieten &c.

Alsoo tot Kennisse van di Well Ed^{Heere} ~~Koninc~~ van Cronenborch dagelijcx meer ende meer gecomen is, dat verscheiden Personen boven t^e verbodt voor deren Meenichmaelt gedaen, sijn evenwel vervorderen ende bestaen de Drijven te Schieten, met Netten ende Toetslagen te Vangen so op t^e Velt als inde Bingen ende Huijsen tot vernielinge van ~~haren~~ ^{sijn} Well Ed: ende andere goede Lijden Drijven. Soo verbiet sij Well Ed: ~~Koninc~~ ^{Heere} voort nochmaelt dat hen voortaan niemant wie hij zij inden Gerecht van Cronen

Verbodt van Duijven te Schieten &c.

Alsoo tot Kennisse van de Well Ed ^{Heere} ~~Landman~~ van Gronenburch
dagelijcx Meer ende Meer gecomen is, dat verscheijden Per=
soonen boven t. verbodt voor desen Meenichmaell gedaen.
hun evenwell vervorderen ende betaen de Duijven te
Schieten, met Netten ende Toeslagen te Vangen roo op t.
Velt als inde Buirgen ende Aluysen tot vernielinge van
^{sin} ~~haer~~ Well Ed: ende andere goede Lijden Duijven. Soo
verbiet zij Well Ed: ~~Landman~~ ^{Heere} voort nochmaell dat hen
voortaen niemandt wie hij zij inden Gerechte van Gronen=
burch

kerch en vervordere eenige Drijven te Schieten, met Net-
ten ofte Toeslagen te vangen zoo opt Veldt als in haer
sen ende Buitgen, opde verbehrte voor de Eerste Reijze
Pondt Hollants, voorde Tweede Reijze ^{Twintich} Pondt Hollan-
mitsgaders het Roer ende de Netten daer deselve me
geschooten ende gevangen sullen zijn, ende vernieling
ende afbreekinghe vande Toeslaghen, ende voorde De-
Reijze Arbitrale Correctie; Ider sij hier mede gewaers-
ende verwacht hem selcx te doen, vanter voortnen sch-
pelyck op gheleth sal worden, Aldus desen gepublic-
in der Kercken tot Loenen opden 26^{en} Novembris 1634.
Novo Circondt Mij

1634
Jaccoop van Groenff

Dit Verbodt was Jaarlyks Gerneweelt tot den Jaer 16
medderom 1650, op dienws gerneweelt tot den Jaer 1663
Dit Verbodt was A. 1677 meder geamplieert ende Gernewe-

Verbot van Niet te mogen gaan Schieten q. 14.

Anthony van Lynden Heer van
Fronenkerch Loenen Jecoop etc.

Alsoo tot onse kennisse gecomen is, dat verscheijde Per-
nen haer niet en ontsien, van Dagelijcx met een Roer
eenige Netten ⁱⁿ int Veldt te begeven om daer mede te
ten ofte vangen eenige Water Snippen ofte ander gew-
nemaer dat daer door niet alleen t'voorse Wilt wort ges-
ten gevangen ende verjaecht maer oock de Jacht sendmae
gerhivincert ende bedorven soo ist dat wij bij desen al-
ende een Ider Interdiceren ende verbieden van sin voort-
in Onse Jurisdicctie met geen Roer off eenige Netten in
Veldt te gaen om het een off t'ander Wilt te Schieten of
vangen, als oock dat niemant met een Roer geladen
Hagel bij de Wech sal vermogen te gaen, off van zijn Lan-
Hennip Koorn Ackers Brogert Werff etc. eenige Drijve
Schieten ofte Vangen maer de selve Ewech te Jagen op
Pene van Vijff en Twintich guldien bij gder contravente
te verbehren bouden t' Roer Netten etc. Authoriserend
de Bevoltinge onsen Schoot ende Boode Respective en
op dat niemant hier geen Ignorantie en van sal Pre-
deren zoo sal dese werden gepubliceert ende geaffigeert

Hennip Moorn Ackers Stogert. Hietz etc. eenige Lijven
Schieten ofte Vangen maer de selve Ewech te Jagen op
Pene van Vijf en Twintich gilden bij gder Contraventen
te verbeiden boven & Doer Netten etc; Authoriserende
de Bevoltinge onsen Schout ende Boode Respective end
op dat niemant hier geen Ignorantie en van sal Preter
doeren soo sal dese werden gepubliceert ende geaffigeert
daer

Daer inlce behoort Aldis gedaen op onse Huijse van
Gronenburch onder onse Signature op den 25 September 1677.

 Al Lijnden.

Dese Bovenstaende op den 17 October 1677 inden
Dorpe van Loenen gepubliceert bij mij

R: van Rynevelt
Secrets

Loenen, Kroonenburgh

Blad	Omschrijving
1.	Brieven van C. Cooten van Blomswaard aan J. de Serrurier uit het familiearchief van Sypesteyn. Eerste helft 18 ^e eeuw. Gemeentearchief Haarlem, inv.nr 1653
2.	Idem
3.	Idem
4.	Idem
5.	Krijn Hoogeveen, secretaris van Kronenburg. Ca. 1780. Het Utrechts Archief 'Kronenburg'
t/m	Idem
22.	Idem